Labklājības ministrijas pieredze, organizējot demogrāfijas domnīcas

2026. gada februāris – marts

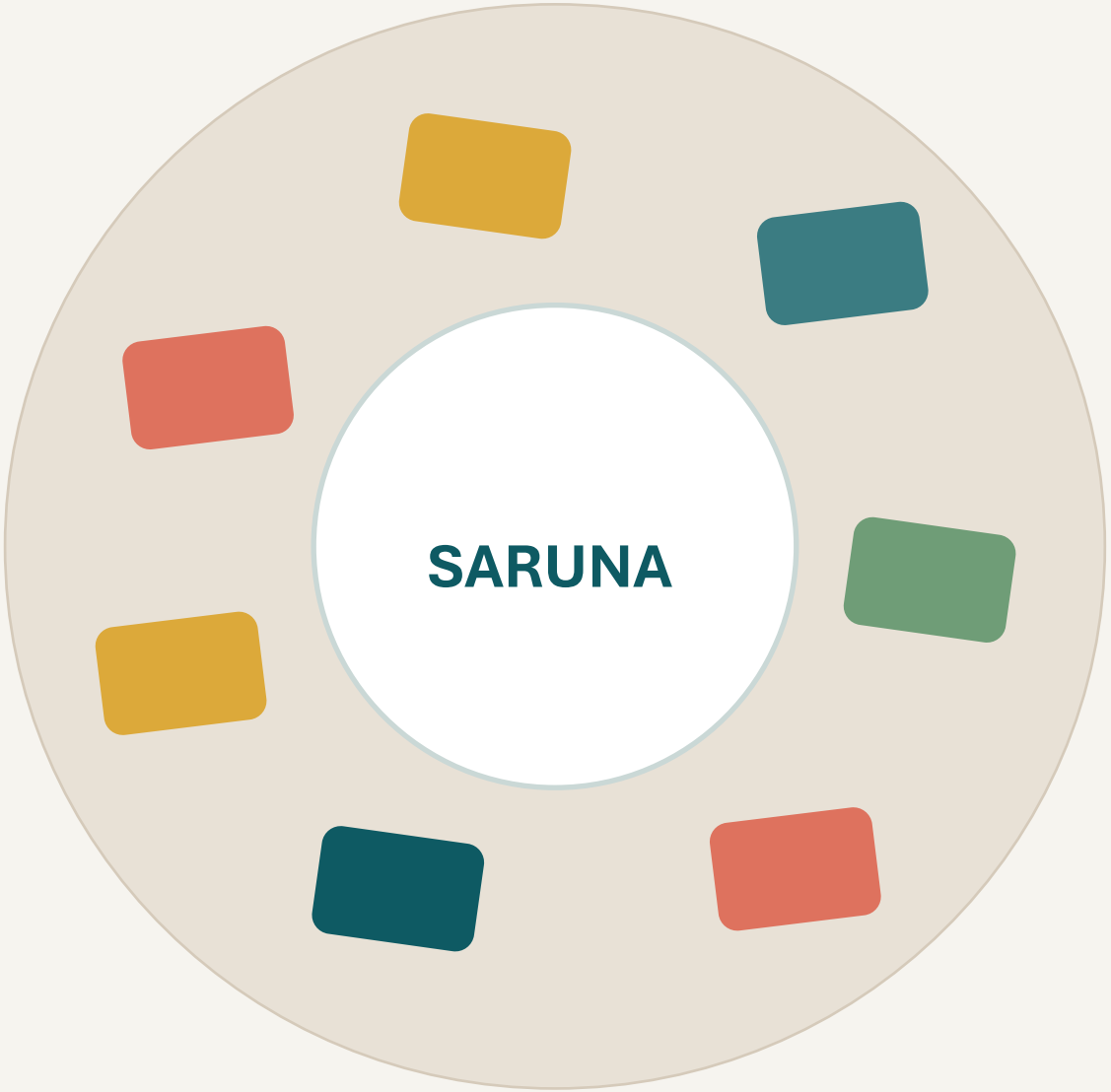

Konkrētā domnīca: no pasākumu saraksta līdz prioritātēm

Piecas klātienes domnīcas ar vienotu uzdevumu un vērtēšanas principu

5 norises vietas

65 dalībnieki

10 darba grupas

3–4 h diskusija

Vienots vērtēšanas rāmis

- Steidzami finansēt
- Svarīgi, bet ne steidzami
- Nav prioritāte
- Svarīgi, bet ne demogrāfijai

Svarīgi: šie rezultāti neatspoguļo visas sabiedrības viedokli.

Mērķgrupas sasniegšana: no uzaicinājuma līdz dalībai

Dalībnieku izvēle ietekmē arī diskusijas rezultātu

Piesaistes kanāli

- Pašvaldības
- NVO
- Vietējie kontakti
- Tieši uzaicinājumi

Plānojiet rezervi: daļa reģistrēto var neierasties.
Mūsu gadījumā ieradās 65 no 83 jeb 78%.

Grūtības un ko darījām

MĒĢINĀJĀM	SECINĀJĀM	MAINĪJĀM
Pārāk daudz priekšlikumu	Nepietika laika padziļinātai diskusijai	**Mazākas grupas un prioritāšu izvēle**
Mainīgs dalībnieku skaits	Ne visi vērtēja visus jautājumus	**Skaitījām tikai faktiski saņemtos vērtējumus**
Sarežģīta politikas valoda	Vajadzēja papildu skaidrojumus	**Formulējumus vajag testēt pirms domnīcas**

Procesam jāspēj pielāgoties, bet izmaiņas ir jāfiksē, lai saglabātu salīdzināmību.

Ieguvumi: vērtība nav tikai balsojuma rezultāts

Labi organizēta līdzdalība dod gan prioritātes, gan izpratni par argumentiem

1

Argumenti izvēlei

Ne tikai “par” vai “pret”, bet pieredze, bažas un nosacījumi.

2

Reģionālās atšķirības

Redzams, kā vajadzības atšķiras pilsētās un reģionos.

3

Skaidrāk formulēti politikas risinājumi

Atklājas neskaidra valoda, dublējumi un īstenošanas riski.

4

Uzticēšanās un līdzatbildība

Cilvēki redz, kā pieredze pārtop secinājumos un prioritātēs.

24 pasākumi saņēma vismaz divu trešdaļu atbalstu steidzamai finansēšanai.

Praktiski ieteikumi

01	**Sāciet ar lēmumu**	Ko diskusija var mainīt?
02	**Vienkāršojiet valodu**	Testējiet ārpus nozares.
03	**Aiciniet caur uzticamiem partneriem**	Pašvaldības, NVO, vietējie līderi.
04	**Plānojiet dalībnieku rezervi**	Daļa reģistrēto var neierasties.
05	**Dodiet izvēles kritērijus**	Ietekme, steidzamība, resurss.
06	**Strādājiet mazās grupās**	6–8 cilvēki un neitrāls moderators.
07	**Pastāstiet, kas notiks tālāk**	Kas notika ar idejām un kas sekos?
08	**Apzinieties mērķauditoriju**	Kādas ir viņu iespējas savienot diskusiju ar darbu un bērnu aprūpi?

Pēc domnīcām

Atgriezeniskā saite dalībniekiem un rezultātu izmantošana politikas diskusijās

Cēsu domnīcas dalībnieki vērtēja, kuri atbalsta pasākumi ģimenēm būtu prioritāri.

Foto: no albuma | eDruva.lv, 14.03.2026.

https://edruva.lv/sabiedriba/vecaki-verte-kas-deretu-demografijas-veicinasanai/

Kas notika ar rezultātiem?

1. **Atgriezeniskā saite dalībniekiem**
   Pēc pārskata sagatavošanas rezultātus nosūtījām domnīcu dalībniekiem.
2. **2026. gada 28. aprīlis**
   Ar rezultātiem iepazīstinājām Saeimas Ilgtspējīgas attīstības komisijas Demogrāfijas, ģimeņu un bērnu lietu apakškomisiju.
3. **2026. gada 3. jūlijs**
   Domnīcu rezultātus kopā ar nozaru ministriju priekšlikumiem izskatīja Demogrāfisko lietu padomes sēdē (https://www.lm.gov.lv/lv/03072026-sede)
4. **Rezultāti nozaru ministriju darbam**
   Rezultātus nosūtījām visām nozaru ministrijām izmantošanai turpmākajā darbā.